

at det kan ikke være nogen fornuftig, eller jeg vil rettere sige, nogen human Tankgang, at holde paa nu at sige: at fordi det staar i Grundloven, saa maa vi ikke støtte nogen som helst anden Trostretning her i Landet, for Grundlovens Ord betyder aabenbart ikke det, som man her søger at lægge ind deri, men bethede jo rent og stærkt, at den evangelisk-lutheriske Kirke har en Fortrinsret, har særlig Udgang til Støtte fra Statens Side. Den Indbending, at der skulde være en saadan Begrænsning i Løven, at man var sikret imod, at ingen Religionsretning kom ind her under, som overhovedet var forbudt her i Landet, synes mig at være af mindre Betydning, thi saadanne Ting, som strider mod Sædeligheden, kunde jo i Følge Grundloven aldeles ikke eksistere, og der kan ikke være Tale om, at man giver Bygninger, som anvendes til noget, der strider mod Sædeligheden, fritagelse for Bygningsafgift. Den Indbending er hentet for langt ude. — Det ærede Medlem for Præstø Amtets 6te Valgkreds (Wølsen) kom med en Udtalelse om, at § 2 vilde vise sig at være mindre rigtig, thi hvis den vedtoges, kunde bygningsafgiftspligtige Bygninger paa Landet til Dels iblejes til en Lærer eller til en Frimenighedspræst og derved blive bygningsafgiftsfri. Det er dog en Misforstaaelse; thi det ærede Medlem ved jo, at paa Landet ere jo allerede nu alle Landbrugere og Fiskere frit for Bygningsafgift, men han ved ogsaa, at naar en Landbruger eller Fisker kommer hen og lejer sig ind i et Hus, som er bygningsafgiftspligtigt, saa bliver det slet ikke fri for denne Bygningsafgift, fordi han lejer en Del af Huset; men det samme vil være Tilfældet her, det kan ikke omdisputeres — med mindre da hele Huset bliver beboet af saadanne Lærere eller Frimenighedspræster. Paa den anden Side ved det ærede Medlem ogsaa, at Bygninger paa Landet, som bebøes af Landbrugere og Fiskere, falde ind under de bygningsafgiftspligtige, saa snart en Del af dem lejes ud til Folk, der drive bygningsafgiftspligtigt Erhverv. Jeg tror ikke, at der kan tages fejl i dette Forhold; men skulde det være muligt, at det kunde ske, saa ere vi selvfølgelig villige til at modtage Endringer i saa Henseende. Det er ikke for os Hovedsagen at holde strengt paa det, vi her have foreslaaet, men Hovedsagen for os er at faa gennemført en lille Lempelse — og det er jo ikke noget stort, der agtes gennemført. Men jeg er ogsaa af samme Mening som den højt ærede Finansminister: at naar man overhovedet skal til at tage fat paa Bygningsafgiften og tage den bort, saa maa

man samtidig røre ved andre Statter, fordi Bygningsafgiften er en Skat, som er kommen sammen med Skat paa Jord og Tiende, og man kan ikke tage det ene bort uden samtidig at røre ved det andet. Det vilde dog være en altfor stor Opgave paa det nuværende Tidspunkt, og jeg tror heller ikke, at den politiske Stilling er til nu at tage fat paa det. Derfor ere vi komne med dette lille Lovforslag, som vi blot betragte som et tidsvarende Løslighedsforslag, som det vil være muligt at faa gennemført, og derfor tillader jeg mig at anbefale Forslaget til Fremme.

Sagt: Jeg vil bestemt fraraade det foreliggende Forslag — ikke af Rærlighed til Bygningsafgiften; thi jeg har lige siden, jeg selv har faaet noget med den at bestille, været paa det rene med, at naar man en Gang i rolige Tider skulde tænke alvorligt paa en Skattereform, at da Bygningsafgiften vistnok er en af de Statter, som mest trængte til en Reform, særlig da de stykkevise Reformere og Lempelser, som ere foretagne fra de oprindelige Regler, ere blevne saa forkludrede og saa vanskelige at fortolke og forstaa, at baade Amtet og Generalstatte-direktør og Amtsstue og Domstole, naar det indankes for dem, saa graa Haar i Hovedet, forinden de faa mange af disse tvivlsomme Spørgsmaal løste. Jeg maa nu navnlig særlig stadfæste, hvad den højtærede Finansminister udtalte om Ubestemtigheden i det Udtryk, som her findes angaaende Forsamlingshuse. Med Hensyn til det kan jeg ikke være enig med den sidste ærede Taler i, at man med god Vilje let vil kunne forstaa det. Jeg vil gøre opmærksom paa, at i min Egn, det vil sige den Egn, jeg repræsenterer, her i Forsamlingen, Ly, der er det meget almindeligt, at der ved Kroerne er opført Forsamlingshuse eller Huse, som gaa ind under denne eller en lignende Benævnelse, og som væsentlig bruges som Bestanddele af de Lokaler, Kromanden har til sin Næring og til sit Erhverv. Det er altsaa givet, at i det Øjeblik, dette Udtryk bliver staaende her, vil der kunne opstaa talrige Misforstaaelser, som gøre Løven anvendelig paa Stæder, hvor selve Forslagsstillerne ikke have tilfattet dette eller tænkt derpaa. Naar den sidste ærede Taler (S. C. Christensen) sagde, at om ogsaa man lejede et Lokale i en eller anden Bygning til en Lærer eller til kirkelige Djemed, vilde ikke hele Bygningen derved blive afgiftsfri, da maa jeg dertil sige, at deri kan han have Ret. Men jeg vil spørge, hvad vil der ske? Der vil ske dette, at naar man ophører at leje det, skal Staten